

verquin (Francja)

Verquin – miasteczko leżące na północy Francji w regionie Nord – Pas - de – Calais, liczące blisko 4 tysięcy mieszkańców i rozpościerające się na powierzchni 350 hektarów. Cały region od wielu lat utrzymuje partnerskie stosunki z Polską, a szczególnie z województwem śląskim. Najważniejszym tego powodem jest mieszkająca tutaj polonia. Na 4 mln mieszkańców tego regionu aż 500 tys. to Polacy. W latach 20. w Nord – Pas –de - Calais dynamicznie rozwijało się górnictwo. Dziś kopalnie są już pozamykane, ale region zachował przemysłowy charakter. W Verquin znajduje się m. in. zabytkowy Kościół St. Amé z 1573 roku, przedszkole, szkoła podstawowa, hala sportowa i boiska, sala do organizowania uroczystości i biblioteka. Mieszkańcy Verquin lubią śpiew i zabawę. Najważniejsze uroczystości to Nocny Korowód; Korowód Bożonarodzeniowy, Marsz Ekologiczny, Święto Sportu, doroczny koncert muzyki klasycznej i obchody Dnia 14 lipca – rocznicy zdobycia Bastylli (1789) i początku Wielkiej Rewolucji Francuskiej zakończonej obaleniem monarchii.

Mer Verquin – Thierry Tassez

Strona internetowa:www.ville-verquin.fr

Umowa o współpracy partnerskiej:

18. 01. 2004 r., Verquin

- organizowanie wymian szkolnych i młodzieżowych
- współpraca nauczycieli języka francuskiego
- kontakty pomiędzy mieszkańcami
- kontakty pomiędzy chórami
- organizowanie zawodów sportowych
- organizowanie Dni Verquin w Pawłowicach i Dni Pawłowic w Verquin.

Historia współpracy:

11 - 15.04.2013 r. Verquin

16 przedstawicieli Gminy Pawłowice uczestniczyło w wizycie studyjnej poświęconej zagospodarowaniu terenów pogórnich we Francji. Wyjazd był odpowiedzią na zaproszenie władz Verquin - miasta partnerskiego naszej gminy i było zainspirowane ważnym wydarzeniem - region Nord-Pas-de-Calais i jego górnicza przeszłość w czerwcu 2012r. zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Głównym celem wyjazdu były spotkania z organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami gminy i departamentu regionu Nord-Pas-de-Calais. Uczestnicy spotkań przedstawiali sytuację mieszkańców gmin górniczych, wady i zalety wdrożonych rozwiązań, problemy społeczne i ekonomiczne związane z zamknięciem kopalń. Radni naszej gminy odwiedzili m. in. bazę sportów wodnych, mieli okazję zobaczyć sztuczny stok narciarski utworzony na hałdzie pogórnich (ogromne zainteresowanie wzbudziła możliwość zjazdu na igielicie – czyli materiale z jakiego utworzono stok) oraz porozmawiać z Wójtem Noeux-les-Mines, pomysłodawcą tego przedsięwzięcia we Francji. Radni zwiedzili także Muzeum Luwr, które jest przykładem stymulacji regionu i tworzenia nowych miejsc pracy przez władze regionalne i krajowe. Jego filia została utworzona 30 km od Verquin. Dodatkowym rezultatem wyjazdu było omówienie możliwości dalszej współpracy między miastami partnerskimi Verquin i Pawłowic.

20 - 24.06.2012 r. Libercourt

7 mieszkańców naszej gminy, wyjechało do Francji, aby wziąć udział w olimpiadzie miast partnerskich Nord-Pas-de-Calais w mieście Libercourt. Spotkanie miało na celu wzajemną integrację młodzieży, propagowanie sportu oraz zapoznanie się z tamtejszą kulturą i walorami turystycznymi. W programie

wyjazdu znalazły się także warsztaty, konferencje, quizy o Europie. Miejscowość Libercourt znajduje się niedaleko miasta partnerskiego Gminy Pawłowice – Verquin. Młodzi Pawłowiczanie rywalizowali w różnych dyscyplinach sportowych tworząc drużynę z młodzieżą z Verquin. Uczestnicy olimpiady wrócili do kraju w niedzielę, 24 czerwca.

17- 20.04.2005 r. *Pawłowice*

Czterooosobowa delegacja z Verquin, której przewodniczył mer Thierry Tassez, po raz pierwszy odwiedziła naszą gminę. W poniedziałek, podczas spotkania w urzędzie, zagraniczni goście zapoznali się z kierownikami poszczególnych referatów i jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy. Natomiast we wtorek delegacja zwiedziła gminę od Warszowic po Pielgrzymowice. Mer Verquin Thierry Tassez i wójt Gminy Pawłowice Damian Galusek podpisali deklarację o utworzeniu Internetowej Platformy Informacyjnej umożliwiającej naszym społecznościom bezpośredni dostęp do informacji z życia zaprzyjaźnionego miasta. Jednocześnie przedstawiciele poszczególnych gmin uszczegółowili zasady wzajemnej współpracy, podkreślając, że jej warunkiem są przede wszystkim wzajemne wizyty.

25. 09 – 2. 10. 2005 r. *Pawłowice*

Grupa francuskiej młodzieży wzięła udział w realizacji projektu finansowanego z funduszy unijnych w ramach programu MŁODZIEŻ. Projekt „Twórcze współistnienie, czyli harmonijna różnorodność lasu środkowoeuropejskiego jako alegoria wielokulturowej Europy”. Młodzi ludzie wspólnie realizowali szereg zadań o tematyce ekologicznej, i artystycznej mających służyć przede wszystkim lepszemu poznaniu swoich krajów, kultur, obyczajów i wzajemnej integracji. Owocem całotygodniowej pracy był happening, na którym uczestnicy spotkania zaprezentowali swoje prace plastyczne (m.in. wyroby gliniane i obrazy kościoła w Pielgrzymowicach), tworzyli pamiątkowy album i komiks, gotowali narodowe potrawy oraz zasadzili drzewo. Uczestnicy programu zwiedzili także najpiękniejsze zakątki południowej Polski: Cieszyn, Kraków i Ojców. W projekcie uczestniczyła także młodzież ze Słowacji, Austrii i Pawłowic.

30.09 - 3.10.2004 r. *Lievin*

Kolejną okazją do spotkania była Pierwsza Olimpiada Partnerstw Polsko – Francuskich, która odbyła się w Lievin. Naszą gminę reprezentowali najlepsi sportowcy z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: Marta Sztynchny, Michał Szczepankiewicz, Karol Łyszczarz, Piotr Piwowarczyk, Karolina Młyńczyk i Adrian Gorzko. Olimpiadę zorganizował Dom Polonijny we Francji i Wydział Spraw Międzynarodowych i Sportu Miasta Lievin. Młodzież z Pawłowic i Verquin wspólnie rywalizowała z zawodnikami z innych miast partnerskich. Drużyna zawodników z Pawłowic i Verquin okazała się najlepsza i zdobyła główną nagrodę COUPE VILLE DE LIEVIN. Młodzież uczestniczyła również w redagowaniu Karty Obywatela Europejskiego Miast Bliźniaczych. Jest to dokument będący zbiorem 12 postulatów propagujących ideę pokojowego współżycia w Europie, poszanowania dla jej różnorodności i współpracy między jej narodami. Młodzi ludzie z Pawłowic i Verquin dopisali do karty myśl, że chcą „mieszkać w zjednoczonej Europie, w której wyklucza się nietolerancję rasową, kulturową i religijną”. Dokument ten został uroczystie odczytany na wieczorze polsko-francuskim wieńczącym olimpiadę.

17- 19.01.2004 r. *Verquin*

Trzyosobowa delegacja Gminy Pawłowice: Franciszek Dziendziel - przewodniczący Rady Gminy, Marian Bęben - zastępca wójta i Barbara Tetla - kierownik referatu Promocji, Integracji Europejskiej i Sportu przebywała z wizytą w Verquin. Celem wyjazdu było nawiązanie kontaktów partnerskich pomiędzy naszymi miejscowościami. W czasie pobytu we Francji podpisano wstępną umowę dotyczącą współpracy w dziedzinach: kultury, sportu oraz wymiany dzieci i młodzieży.

Teplička nad Vahom (Słowacja)

Teplicka nad Vahom (Tepliczka nad Wagiem) – miejscowość położona 3 km od Żyliny, nad rzeką Wag. Rozpościera się na obszarze 1267 hektarów, zamieszkuje ją ok. 3,5 tysiąca mieszkańców. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1267 roku. W tamtym okresie funkcjonowała pod nazwą Teplucha. Nazwa Tepliczka pochodzi od gorących źródeł, które niegdyś znajdowały się na tym terenie. Zostały one zniszczone podczas trzęsień ziemi w 1600 i 1603 roku. Dumą mieszkańców jest, słynąca z wielkiej dobroci i pomocy najbardziej potrzebującym, Zofia Bośniakowa. Żyła w Tepliczce w XVII wieku. Razem z mężem założyła przytułek dla ubogich. Zmarła w 1644 roku mając 35 lat. Aktualnie trwa jej proces beatyfikacyjny. Ciągle zachowane szczątki jej ciała można oglądać w kościele św. Marcina. Zbudowany w 1589 roku w stylu renesansowym, w połowie XVIII wieku został rozbudowany o barokową kaplicę imitującą oryginalną Kaplicę Loretańską znajdującą się w Nowym Meksyku.

Dzisiejsza Tepliczka to spokojne miasteczko położone w malowniczym otoczeniu gór. Są tu doskonałe warunki dla lotniarstwa i paralotniarstwa. W okolicy znajdują się też dwa wyciągi narciarskie i mnóstwo szlaków turystycznych. Już wkrótce powstanie tutaj fabryka Hyundai i KIA oferująca pracę dla 3,5 tysiąca osób. W planach jest też budowa dużego ośrodka sportu z halą mieszczącą tysiąc widzów.

Starosta Tepliczki - Viliam Mrazik

Strona internetowa: www.teplickanadvahom.sk

Umowa o współpracy partnerskiej:

15. 02. 2006 r., Teplicka nad Vahom

- organizowanie wymian szkolnych i młodzieżowych
- współpraca nauczycieli
- kontakty pomiędzy mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi i zespołami artystycznymi.

Historia współpracy:

23 - 24.05.2014 r. Pawłowice

Podczas II Międzynarodowego Mityngu Sportowego o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy szkoły podstawowe i gimnazja naszej gminy gościły przyjaciół z zagranicy: z Karviny w Czechach i Szendro na Węgrzech (partnerzy Szkoły Podstawowej z Pielgrzymowic); z Tepliczki nad Vagiem na Słowacji (partner Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Krzyżowic); oraz gości z Timisoary w Rumuni (partner Gimnazjum nr 1 z Pawłowic). Mityng odbywał się jednocześnie na boisku przy Szkole Podstawowej w Pielgrzymowicach i na boisku przy szkole w Golasowicach (kategoria uczniów szkół podstawowych) oraz na boisku Gminnego Ośrodka Sportu w Pawłowicach (kategoria gimnazjów). Rozpoczęcie Mityngu było połączone

z inauguracją XXIII Dni Gminy Pawłowice. Wręczenie nagród, pucharów i dyplomów odbyło się w sobotę 24 maja. Na scenie przy pawłowickim rynku kolejno pojawiali się kapitanowie drużyn z opiekunami zespołów, aby odebrać dyplom, puchar i nagrodę – komplet piłek do gry w piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę. Nagrody wręczał Aleksander Szymura – zastępca Przewodniczącego Rady Gminy, Marek Lucjan - zastępca Wójta Gminy oraz Starosta Tepliczki nad Vagiem (Słowacja) – Viliam Mrazik, który był gościem tegorocznych obchodów Dni Gminy Pawłowice. Tepliczka nad Vahom jest oficjalnym miastem partnerskim Gminy Pawłowice. Viliam Mrazik miał więc okazję osobiście pogratulować reprezentacji swojej miejscowości, którzy już po raz drugi brali udział w Mityngu w Pawłowicach.

3.05.2014 r. *Tepliczka nad Vagiem*

Tepliczka nad Vagiem 3 maja 2014 r. obchodziła 370 rocznicę śmierci Zofii Bośniakowej - mieszkanki Tepliczki, która słynęła z wielkiej miłości do Boga i ludzi, a swoim majątkiem chętnie dzieliła się z najbardziej potrzebującymi. Mieszkańcy Tepliczki darzą swoją mieszkankę wielkim szacunkiem. Tak było już za jej życia i tak jest do tej pory. Fakt, że jej ciało złożone w trumnie po około 30 latach zostało odnalezione w niemal niezmiennym stanie, uznano za oznakę świętości tej słynącej z wielkiej dobroci kobiety. W swoim krótkim, bo zaledwie 35 -letnim życiu, Zofia przebywała w trzech słowackich miejscowościach. Były to Szurany, Streczno i Tepliczka. Program artystyczny z okazji rocznicy przygotowały więc zespoły artystyczne z wszystkich miejscowości. Po uroczystej mszy w kościele św. Marcina, zwiedzeniu obiektu przedszkola i wystawy prac plastycznych przygotowanych przez dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów, zaproszeni goście udali się na akademię. W programie artystycznym największy entuzjazm wśród publiczności zdobyły dzieci ze szkoły w Tepliczce, które żywiłowo zaprezentowały tradycyjne słowackie piosenki i zabawy oraz chór Kantata, który wykonał m. in. utwór Leonarda Cohena „Alleluja”. Starosta Tepliczki – Viliam Mrazik - do udziału w obchodach zaprosił również delegację z gminy Pawłowice, którą reprezentowali: Marek Lucjan - zastępca wójta, Franciszek Dziendziel – przewodniczący Rady Gminy Pawłowice oraz Beata Cyganek – kierowniczka referatu Promocji i Integracji Europejskiej. Spotkanie z partnerami z południa było również okazją do omówienia spraw związanych z II Międzynarodowym Mityngiem Sportowym o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy, w którym swój udział zapowiedziała Tepliczka oraz możliwość ewentualnego spotkania polskich i słowackich samorządowców.

16.10.2013 r. *Tepliczka nad Vagiem*

Nowe przedszkole, dom opieki dla osób starszych, sala zabaw dla dzieci i nowoczesna fabryka KIA Motors to miejsca, które zwiedzali wójt Damian Galusek i dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Przemysław Poloczek podczas pobytu w Tepliczce - mieście partnerskim gminy Pawłowice. Przedstawiciele gminy w środę, 16 października, pojechali do Tepliczki na zaproszenie burmistrza Viliama Mrazika. W gronie zaproszonych znaleźli się również przedstawiciele miejscowości Surany, która również jest zaprzyjaźniona z Tepliczką. W programie spotkania było zapoznanie gości z nowymi inwestycjami i instytucjami, które zaczęły funkcjonować w Tepliczce poszerzając wachlarz usług dla mieszkańców oraz oferując nowe miejsca pracy. Do największych pracodawców należy fabryka KIA MOTORS zatrudniająca cztery tysiące osób. Co minutę taśmę montażową opuszcza jedno auto tej marki. Goście zwiedzili linię produkcyjną i zobaczyli, jak bardzo zautomatyzowany jest proces produkcji tych samochodów, które powstają w małej, słowackiej miejscowości. Gospodarze z dumą przedstawili również gościom najmłodszych mieszkańców Tepliczki. W komfortowo urządzonej i wyremontowanej przedszkolu słowackie dzieci zaprezentowały swoje umiejętności wokalne, taneczne i artystyczne, wręczając wójtowi Damianowi Galuskowi własnoręcznie przygotowane upominki. Przedszkole to niejedyne miejsce przeznaczone dla najmłodszych. Trafionym pomysłem okazała się również sala zabaw dla dzieci. To rodzaj świetlicy, w której, pod okiem dorosłych, dzieci mogą bezpiecznie spędzać czas wolny na zabawie. Opiekę nad dziećmi sprawują rodzice, którzy akurat dysponują wolnym czasem. Uczestnicy spotkania zwiedzili również dom dziennego i stałego pobytu dla osób starszych, w którym aktualnie przebywa 21

osób na stałe, a 10 osób korzysta z opieki dziennej. To nowa instytucja, na potrzeby której zaadaptowano już istniejący budynek. Inwestycja okazała się dobrym pomysłem i do korzystania z usług tego miejsca jest lista chętnych, którzy oczekują na swoją kolej. Podczas spotkania rozmawiano o możliwości poszerzenia współpracy polsko-słowackiej właśnie w zakresie stwarzania szans rozwoju ludziom starszym i umożliwienie im kontaktów z osobami z miast partnerskich. Partnerami dla mieszkańców domu opieki w Tepliczce mogliby stać się uczestnicy projektu „Edus”. I właśnie w tym zakresie będzie rozwijana współpraca z Tepliczką. Na zakończenie odwiedzono kościół św. Marcina, w którym znajdują się szczątki ciała Zofii Bośniakowej – mieszkanki Tepliczki, która razem z mężem w XVII w. założyła przytułek dla ubogich i słynęła z wielkiej dobroci.

25.07.2012 r. Pawłowice

Gminę Pawłowice odwiedzili przedstawiciele miasta partnerskiego – Teplicki nad Vahom ze Słowacji. Celem spotkania starosty Viliama Mrázika i kierowniczkę urzędu w Tepliczce Beaty Kasajovej z wójtem Damianem Galuskim i Przewodniczącym Rady Gminy Franciszkiem Dziendzielem było podpisanie umowy o partnerstwie w ramach projektu unijnego. Do końca lipca złożony został wniosek dotyczący realizacji projektu transgranicznego, w ramach którego polska i słowacka młodzież wspólnie brałaby udział w zmaganiach sportowych. W październiku projekt poddany został ocenie. Po uzyskaniu dofinansowania, od 5 do 7 października trwał I Międzynarodowy Mityng Sportowy, w którym młodzież ze Słowacji również brała udział.

21.05.2006 r. Pawłowice Zagraniczni goście przybyli do Pawłowic na obchody 725 – lecia istnienia naszej miejscowości, którą świętowaliśmy w ramach corocznego święta gminy Dni Pawłowic. Uroczystość była połączona z otwarciem placu przy budynku urzędu oraz oddaniem do użytku parku. Po raz pierwszy w ramach tej uroczystości starosta Tepliczki miał okazję przemówić do zgromadzonych na placu mieszkańców gminy. Tibor Mintal złożył życzenia mieszkańcom Pawłowic, a później, w specjalnie przygotowanym do tego miejscu, zapisał życzenia dla przyszłych pokoleń, które przez kolejnych 25 lat będą spoczywać w metalowej kapsule, zamurowane pod pamiątkowym obeliskiem w parku.

15. 02.2006 r. Teplička nad Vahom

Delegacja z Pawłowic na czele z wójtem Damianem Galuskim oraz przewodniczącym Rady Gminy Franciszkiem Dziendzielem udała się do Tepliczki, aby podpisać umowę o współpracy partnerskiej. Była to pierwsza oficjalna wizyta władz naszej gminy u naszych południowych sąsiadów. Krótki spacer po zaśnieżonej miejscowości był dobrą okazją do zapoznania się z nowym partnerem Pawłowic. Ciekawa okazała się również wizyta w kościele św. Marcina i w kaplicy ze szczątkami Zofii Bośniakowej, która nierozzerwalnie spleta się z historią Tepliczki.

27.09.2005 r. Pawłowice

Przedstawiciele Tepliczki wraz ze starostą Tiborem Mintalem odwiedzili naszą gminę, aby zapoznać się z obiektami sportowymi, które znajdują się w Pawłowicach. Kompleks sportowy z halą, pływalnią i boiskami był bowiem potężną inwestycją, której realizacja trwała kilka lat. Władze Tepliczki również przygotowują się do tego typu inwestycji, dlatego wizyta miała głównie na celu skorzystanie z naszych doświadczeń przy budowie tego typu obiektów, ale była ona również okazją do zapoznania się z miejscowością pod kątem dalszej ewentualnej współpracy.

25.09 – 2.10.2005 r. Pawłowice

Dziesięcioosobowa grupa młodzieży ze Słowacji wzięła udział w realizacji projektu finansowanego z funduszy unijnych w ramach programu MŁODZIEŻ. Projekt „Twórcze współistnienie, czyli harmonijna różnorodność lasu środkowoeuropejskiego jako alegoria wielokulturowej Europy”. Młodzi ludzie wspólnie realizowali szereg zadań o tematyce ekologicznej, i artystycznej mających służyć przede wszystkim lepszemu poznaniu swoich krajów, kultur, obyczajów i wzajemnej integracji. Owocem całotygodniowej pracy był happening, na którym uczestnicy spotkania zaprezentowali swoje prace plastyczne (m.in.

wyroby gliniane i obrazy kościoła w Pielgrzymowicach), tworzyli pamiątkowy album i komiks, gotowali narodowe potrawy oraz zasadzili drzewo. Uczestnicy programu zwiedzili także najpiękniejsze zakątki południowej Polski: Cieszyn, Kraków i Ojców. W projekcie uczestniczyła także młodzież z Francji, Austrii i Pawłowic.

Perkupa (Węgry)

Perkupa – miejscowość na północnym wschodzie Węgier, w regionie Borsod- Abauj –Zemplen. Zamieszkuje ją ponad 900 mieszkańców. Perkupa leży na skraju parku narodowego, stąd wynika jej atrakcyjność turystyczna. Może być dobrym miejscem wypadowym do wszelkiego rodzaju wycieczek. Wprawdzie w samej miejscowości nie ma żadnego hotelu czy pensjonatu, jednak wielu ludzi wynajmuje tzw. pokoje gościnne, w których można się zatrzymać na noc. Perkupa jest mała, ale znajdują się tutaj dwa kościoły: rzymskokatolicki i reformowany, szkoła, urząd oraz dom regionalny, w którym dla uczniów organizowane są pokazy dawnego rzemiosła, m. in. tradycyjnego wypiekania tzw. langoszów, czyli węgierskich placków z mąki, drożdży i ziemniaków.

Niedaleko Perkupy znajduje się największa jaskinia na Węgrzech, a w zasadzie cały system jaskiniowy Baradla, który ciągnie się wzdłuż granicy węgiersko – słowackiej od Josvafo do Aggtelek.

Wójt Perkupy – Zoltan Molnar

Strona internetowa: <http://www.perkupa.hu>

Podpisanie umowy o współpracy partnerskiej:

27. 06. 2005 r., Perkupa

- organizowanie wymian szkolnych i młodzieżowych
- współpraca nauczycieli
- kontakty pomiędzy mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi i zespołami artystycznymi.

Historia współpracy:

19 – 22.05.2006 r. *Pawłowice*

Trzyosobowa delegacja z Perkupy: wójt Lajos Tóth oraz Jola i Josef Pekar przebywali z pierwszą oficjalną wizytą w Gminie Pawłowice. Węgrzy przyjechali do Pawłowic, aby wspólnie z mieszkańcami partnerskiej gminy świętować Dni Pawłowic połączone w tym roku z obchodami roku jubileuszowego 725 –lecia istnienia Pawłowic oraz oddaniem do użytku nowych inwestycji: placu przy budynku urzędu oraz parku. Pierwsza wizyta w Pawłowicach była również okazją do lepszego poznania się i omówienia możliwości dalszej współpracy. W sobotę przed południem w Gminnym Ośrodku Sportu delegacja spotkała się z pracownikami referatu Informatyki, Promocji i Integracji Europejskiej, aby zapoznać się z międzynarodowym projektem „Artystyczna Tęcza”, który ma być realizowany w Pawłowicach wspólnie z pozostałymi miastami partnerskimi ze Słowacji i Francji. W niedzielę, podczas oficjalnych uroczystości wójt Lajos Tóth zapraszał wszystkich zebranych na placu mieszkańców do odwiedzenia malowniczej Perkupy oraz wpisał się do księgi życzeń dla przyszłych pokoleń.

19.06.2005 r. *Pielgrzymowice*

42 osoby z Perkupy przyjechały do Polski aby spędzić czas wspólnie z przyjaciółmi z Pielgrzymowic. Razem z uczniami w wieku od 10 do 17 lat przyjechała dyrektorka szkoły i jej zastępca, nauczyciele i założycielka węgierskiego Stowarzyszenia Polaków na Obczyźnie. Przez pięć dni zagraniczni goście zwiedzili m. in. Kraków, Wieliczkę, Pszczynę i Szczyrk.

Last update at: 28.05.2019

Author: UG Pawłowice

Updated by: Wioleta Strządała